

zaaknummer 2012T788

26 april 2013

De Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland, verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: klager,
juridisch adviseur: mr. I.M.A. Bruls-van Strien, advocaat te Nijmegen,

tegen:

(*wijlen*) **[naam]**,
geboren op [datum], overleden in [jaar],
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde,
tijdens zijn leven koster van de Parochie [naam] te [plaats].

1. De procedure

Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 31 oktober 2012 2012.

Op 4 januari 2013 is bij de griffie een inhoudelijke reactie op het klaagschrift ingekomen van [naam], Hoofd Bureau Officialaat Aartsbisdom Utrecht.

Op 20 maart 2013 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden.

Klager is verschenen met zijn echtgenote, mevrouw [naam], en heeft zijn standpunt toegelicht. Hij werd bijgestaan door zijn juridisch adviseur mr. Bruls-Strien, voornoemd.

Namens het Aartsbisdom is verschenen [naam], voornoemd.

2. De klacht (zakelijk weergegeven)

2.1. Klager was ongeveer tien jaar oud toen hij misdienaar werd binnen de [parochie]. Toen klager ongeveer twaalf jaar oud was vroeg aangeklaagde hem op enig moment of hij wilde helpen schoffelen op het kerkhof. Klager moest met aangeklaagde mee naar het tuinhuisje op het kerkhof. Daar begon aangeklaagde aan klager "te friemelen". Aangeklaagde zat met ontbloot en stijf geslachtsdeel op een stoel en begon zich te masturberen tot hij klaarkwam. Vervolgens haalde aangeklaagde het geslachtsdeel van klager uit zijn broek en begon hem te masturberen. Deze handelingen hebben zich later vele malen herhaald op de zolder van een huisje tegenover de kerk; aangeklaagde masturbeerde zichzelf en daarna klager. Toen aangeklaagde een eigen kamer kreeg in het jeugdhuis in [plaats] werd het misbruik daar voortgezet. Aangeklaagde nam klager zeer regelmatig mee naar zijn kamer.

Klager werd op een tafel gelegd en werd door aangeklaagde “gewassen”, ook zijn billen. Na de “wasbeurt” masturbeerde aangeklaagde zichzelf en klager.

Een keer tijdens dit “wasritueel” kwam de vader van klager naar het jeugdhuus om klager op te halen. Klager moest zich stil houden van aangeklaagde waarna de vader van klager is vertrokken. Hierna is het misbruik gestopt.

In 1964 is aangeklaagde opgepakt door de politie wegens seksueel misbruik. De politie is ook bij de ouders van klager thuis geweest en heeft aan de ouders gemeld dat ook klager het slachtoffer was van misbruik. De ouders van klager hebben met deze informatie niets gedaan en hebben geen aangifte gedaan tegen aangeklaagde. Met klager hebben zij er met geen woord over gesproken. Dit maakte dat klager zich erg eenzaam voelde. Op [datum] is aangeklaagde veroordeeld voor het plegen van ontucht met vijf minderjarige jongens en is aangeklaagde uit zijn ambt gezet.

2.2 Klager heeft veel last ondervonden van zijn ervaringen. Een intieme relatie met zijn echtgenote was moeizaam. Tengevolge van het misbruik heeft klager geen normale (seksuele) ontwikkeling gehad. In 2000, tijdens een cursus voor zijn werk, kwamen alle herinneringen aan de ervaringen met aangeklaagde weer in alle hevigheid naar boven en is klager in elkaar geklapt. Klager is door zijn chef ziek gemeld en heeft verschillende hulpverleners bezocht. De traumatische ervaringen met aangeklaagde heeft klager nog niet kunnen verwerken. Klager heeft vaak momenten van herbeleving en heeft dan letterlijk moeite met ademen. Voor klager en zijn gezin is het een moeilijke periode.

2.3. Klager wenst erkenning van het seksueel misbruik. Het is voor hem belangrijk dat er spijt wordt betuigd. Voorts wenst klager dat met hem in onderhandeling wordt getreden over een passende financiële vergoeding.

3. De reactie (zakelijk weergegeven)

Aangeklaagde is overleden en kan geen weerwoord geven. [Naam] heeft in zijn reactie gesteld dat de klacht van klager voor het Aartsbisdom aannemelijk is. Ter zitting heeft de [naam] gesteld dat er geen enkele twijfel bestaat omtrent de door klager geschetste gebeurtenissen. Hij heeft zijn bewondering uitgesproken voor de moed van klager om met zijn verhaal naar voren te komen. [Naam] heeft zijn spijt betuigd voor het geen aangeklaagde klager heeft aangedaan en heeft zijn oprechte verontschuldigingen aangeboden.

4. De beoordeling

4.1. Volgens de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij iemand onder dwang of in een afhankelijkheidsrelatie seksuele handelingen moet verrichten ofwel ondergaan ofwel daarvan toeschouwer moet zijn, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden. Onder dwang wordt onder meer begrepen: fysiek geweld of dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage. Verder wordt onder seksueel misbruik ook verstaan het maken van seksueel getint beeldmateriaal van iemand en het gebruiken en doorgeven daarvan.

4.2. Niet ter discussie staat dat de door klager gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van de Procedure.

4.3. Er zijn ongeveer drieënvijftig jaar verstreken sedert de feiten die klager aangeklaagde verwijt zich hebben afgespeeld. Alleen al door het overlijden van aangeklaagde zijn deze feiten niet meer in detail te onderzoeken. Wél is voor de Klachtencommissie aannemelijk

geworden dat de gebeurtenissen die klager schetst hebben plaatsgevonden. De Klachtencommissie acht aannemelijk dat klager vanaf zijn twaalfde jaar, gedurende een periode van ruim twee jaar, veelvuldig seksueel is misbruikt door aangeklaagde. Dit misbruik bestond uit het betasten van de geslachtsdelen van klager, het masturberen van klager en het moeten aanschouwen van het zich masturberen door aangeklaagde.

De Klachtencommissie is hiervan overtuigd geraakt, in de eerste plaats door de authentieke wijze waarop en de details waarmee klager zijn verhaal heeft verteld.

Daarnaast wordt zijn verklaring ondersteund door het strafvonnis van de arrondissementsrechtbank te [plaats] van [datum] waarin aangeklaagde is veroordeeld voor het plegen van ontucht met een aantal minderjarige jongens. Ook de moedige verklaring van de echtgenote van klager ondersteunt zijn verhaal. Zij heeft verklaard dat klager, vanaf het begin van hun relatie in 1965, veel moeite had met liefde en intimiteit als gevolg van het misbruik.

4.4. Het behoeft geen betoog dat het seksueel misbruik door aangeklaagde met gebruikmaking van misbruik van gezag en in een afhankelijkheidsrelatie hoogst kwalijk is geweest. Klager was ten tijde van de aanvang van het misbruik pas 12 jaar oud. Aangeklaagde was voor hem iemand in wie hij vertrouwen moest kunnen stellen.

4.5. Gelet op het feit dat aangeklaagde is overleden kunnen tegen hem geen maatregelen meer worden genomen. De gegrondverklaring van de klacht, alsmede de erkenning van het leed dat klager is aangedaan en een oprechte spijtbetuiging kunnen wellicht bijdragen aan de vermindering van dat leed. Zowel in de reactie op het klaagschrift als ter zitting heeft [naam] zijn spijt betuigd en zijn oprechte verontschuldigingen aangeboden voor hetgeen aangeklaagde klager heeft aangedaan.

4.6. Over het verzoek van klager om financiële vergoedingen kan de Klachtencommissie niet adviseren. Dit behoort niet tot haar taak. Bij een gegrondverklaring van de klacht door het Aartsbisdom kan klager zich voor het verkrijgen van schadevergoeding wenden tot de Compensatiecommissie.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de Aartsbisschop de klacht gegrond te verklaren.

Dit advies is vastgesteld op 26 april 2013 door mr. M.D.J. van Reenen-Stroebel, voorzitter, mr. F.J.M. Walstock en mr. F.A.A. Duynstee, leden, bijgestaan door mr. J.C. Quint, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Tegen dit advies is geen hoger beroep mogelijk. Wel bestaat voor klager en de (gemachtigde van de) kerkelijke gezagsdrager ingevolge artikel 20 van de Procedure de mogelijkheid binnen twee weken na ontvangst van dit advies schriftelijk bezwaar in te dienen indien er naar zijn of haar oordeel een algemeen beginsel van behoorlijke klachtbehandeling is geschonden.

Op grond van artikel 18.5 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de kerkelijk gezagsdrager en aan klager verzonden.

Op grond van artikel 21.1 van de Procedure stelt de kerkelijk gezagsdrager binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klager schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies heeft genomen.

Op grond van artikel 21.3 van de Procedure geeft de kerkelijk gezagsdrager daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van artikel 21.4 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de kerkelijk gezagsdrager.